

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/80/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612205585
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Trubanová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6612205585.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v právnej veci navrhovateľky F. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. X, W., proti odporcovi C. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. X., D., v konaní o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa zo sumy 90,- Eur mesačne na 200,- Eur mesačne počnúc od 10. 04. 2012, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/52/2012-46 zo dňa 30. 05. 2012 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu v Lučenci č. k. 9P/52/2012-58 zo dňa 21. 08. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd čiastočne vyhovel návrhu navrhovateľky tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu zo sumy 90,00 Eur mesačne na sumu 150 Eur mesačne počnúc od 10. 04. 2012; zmenil tým rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 5C/46/2012-17 zo dňa 26. 03. 2010, zročné výživné vo výške 85,- Eur za obdobie od 10. 04. 2012 do 30. 05. 2012 povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach 10,- Eur, počnúc od právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok a v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Tiež určil, že bežné výživné od 01. 06. 2012 je odporca povinný zasielať k rukám navrhovateľky vždy mesačne predom do 25. dňa toho ktorého mesiaca a navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení prvostupňový súd uviedol, že navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na sumu 200,- Eur, naposledy bolo výživné určené rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 5C/46/2010-17 zo dňa 26. 03. 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 14Co/154/2010-35, preto súd skúmal, či došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozsudku o výživnom a konštatoval zmenu pomerov predovšetkým na strane navrhovateľky v súvislosti s jej vekom, výdavkami s kúpou ošatenia, stravovania, liekov, cestovaním z Košíc do miesta trvalého bydliska, ubytovaním na internáte, s kúpou odbornej literatúry a štúdia vôbec a ďalšími jej záujmami. V čase pôvodného určovania výživného bola navrhovateľka študentkou 2. ročníka Filozofickej fakulty Vysokej školy Univerzity P. Šafárika Košice dennou formou, v akademickom roku 2011/2012 navštevovala prvý ročník denného magisterského štúdia Filozofickej fakulty UPJŠ Košice, ktoré je dvojročné a predpokladaný termín ukončenia štúdia je jún 2013. Navrhovateľka nemá príjem. Matka navrhovateľky, ktorá je sluchovo postihnutá, pracuje v dvojtyždňových turnusoch ako opatrovateľka v zahraničí s čistým mesačným príjmom 450,- Eur (platí odvody, 60,- Eur za turnus platí agentúre, v roku 2012 mala vyplatené rodinné prídavky za predchádzajúci kalendárny rok vo výške 1.400,- Eur použité na zabezpečenie životných potrieb navrhovateľky), poskytuje navrhovateľke ubytovanie na adrese

trvalého bydliska, osobnú pomoc, ktorou v podstatnej miere vyvažuje finančné príspevky otca. Otec je zamestnaný ako školiaci pracovník s priemerným čistým mesačným zárobkom v sume 384,45 Eur (Autoškola S.) + 133,85 Eur (príjem v OZ - E Slovensko), žije v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorá je riadne zamestnaná (s príjmom 800,- Eur), v rodinnom dome vo vlastníctve matky manželky (rodinný dom rekonštruovali z úveru, ktorý platí odporca), okrem navrhovateľky má vyživovaciu povinnosť k jednému dieťaťu pochádzajúceho z tohto manželského spoluzitia. Na základe uvedeného prvostupňový súd mal za to, že je dôvodné zvýšiť výživné počnúc od podania návrhu (10. 04. 2012) zo sumy 90,- Eur mesačne na 150,- Eur mesačne, vyššie výživné by nezodpovedalo možnostiam a schopnostiam otca. Zročné výživné za obdobie od 10. 04. 2012 do 30. 05. 2012 súd vyčíslil sumou 85,- Eur, zohľadnil plnenie odporcu vo výške 100,- Eur mesačne, počnúc od 10. 04. 2012 ($50 : 30 = 1,66$; $1,66 \times 21 = 34,86 + 50,-$ Eur) a povolil splácať v splátkach počnúc právoplatnosťou rozsudku. Rozhodnutie o trovách konania dôvodil § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., aj s poukazom na § 81 ods. 1 O. s. p..

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal otec v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že jeho priemerný čistý zárobok je 384,45 Eur + 133,85 Eur, žije v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorá pracuje, má vyživovaciu povinnosť voči dvom deťom - 18-ročnému synovi z prvého manželstva a dcére, ktorá má 7 rokov. Tak ako sa zvýšili životné náklady navrhovateľky, zvýšili sa v jeho domácnosti. Navrhovateľka má príjem 1.400 Eur ročne prídavky zo zahraničia, 100 Eur výživné od otca, 100 Eur výživné od matky, ktorá sa má podieľať takou istou sumou ako otec. To je spolu mesačne 316,60 Eur. Navrhovateľka momentálne pracuje v zahraničí, aby si priliepila, nevie, kde a koľko si priliepať. Nie je uvedené, či navrhovateľka poberá sociálne štipendium, ktoré sa poskytuje sociálne odkázaným študentom. Jeho príjem je ako uvádza 518 Eur, z čoho platí výživné 100 Eur, na lieky mesačne 50 Eur, stravné lístky 25 Eur, cestovné 20 Eur, pôžička v banke Volksbank 116 Eur, zostane mu 207 Eur, čo nie je ani na vyplatenie inkasa, ktoré má vo výške 300 Eur. Ak by mal platiť výživné 150 Eur, je vážne ohrozené fungovanie jeho terajšej rodiny. Nemôže pracovať viac ani po psychickej, ani fyzickej stránke. Nedovoľuje mu to jeho zdravotný stav. Príkladá lekársku dokumentáciu. Nie je v jeho schopnostiach, aby platil 150 Eur, navrhuje, aby súd ponechal výšku výživného 100 Eur mesačne. Priložil doklad z psychiatrickej kontroly zo dňa 05. 01. 2012 a doklad z kardiologickej ambulancie zo dňa 07. 11. 2011.

K odvolaniu odporcu zaslala vyjadrenie navrhovateľka, ktorá uviedla, že nemá žiadne prídavky zo zahraničia, ako uviedol odporca, nedostáva štipendium, na štúdium a život potrebuje minimálne 400 Eur mesačne, tak ako uvádzala v návrhu na zvýšenie výživného, štúdium, jazykové kurzy anglického jazyka a práca v študentskej televízii je pre jej budúce povolenie nevyhnutné. Športu sa venuje od detstva, hrá basketbal a reprezentuje školu a mesto. Tiež potrebuje lieky na alergiu, ako aj na zdravotnú starostlivosť pri úrazoch. Odporca žije v spoločnej domácnosti s manželkou a svokrou, a teda na platbe nákladov na bývanie sa nepodieľa len on sám ako uviedol, jeho manželka má mesačný príjem a jej syn dostáva od svojho otca pravidelné výživné. Trvá na zvýšení výživného ako určil Okresný súd v Lučenci.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej aj O. s. p.) prejednal odvolanie otca v rozsahu danom § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p..

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/52/2012 a vychádzal zo zistenia, že predmetom konania je návrh navrhovateľky voči odporcovi na zvýšenie výživného, naposledy určeného rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 5C/46/2012-17 zo dňa 26. 03. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/154/2010-35, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04. 08. 2010, vo výške 90,- Eur. Navrhovateľka v čase začatia konania na súde prvého stupňa bola študentkou prvého ročníka denného dvojročného magisterského štúdia Filozofickej

fakulty UPJŠ Košice s predpokladaným termínom ukončenia štúdia jún 2013. Odporca (otec) a matka navrhovateľky (zdravotne postihnutá) pracujú, odporca má okrem navrhovateľky vyživovaciu povinnosť k maloletej C. F.. Okresný súd zisťoval zmenu pomerov v zmysle § 78 zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákon o rodine“) vrátane schopností, možností a majetkových pomerov rodičov.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že otcom napadnuté rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, pretože na zvýšenie výživného sú splnené podmienky vymedzené v ustanovení § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, to znamená, že navrhovateľka v konaní preukázala, že došlo k takej zmene pomerov, ktorá v zmysle citovaného ustanovenia odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o určení vyživovacej povinnosti odporcu (rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 5C/46/2012-17 zo dňa 26. 03. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/154/2010-35). V konaní bolo preukázané, že za obdobie od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene oprávnených potrieb navrhovateľky, najmä v súvislosti s jej fyzickým vekom, štúdiom a vývojom životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine, tzv. valorizačná klauzula), ktorá objektívna skutočnosť sama o sebe by mohla odôvodniť zmenu výšky výživného citovaných rozhodnutí súdov (okresného a krajského) v rozsahu vyživovacej povinnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu odporca v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, majúce vplyv na určenie rozsahu jeho vyživovacej povinnosti k navrhovateľke. Všetky skutočnosti, ktoré v odvolaní zdôraznil (jeho finančná situácia, osobné pomery), boli známe súdu už v štádiu prvostupňového konania a podstatné je, že okresný súd tieto skutočnosti ako relevantné pri určení vyživovacej povinnosti odporcu ako otca voči navrhovateľke aj zohľadnil.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali v tejto veci správnosť rozsudku prvého stupňa, súd prvého stupňa venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom vrátane skutočností dôležitých pre určenie výšky výživného, dostatočne teda zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., s ktorými dôvodmi sa v celom rozsahu odvolací súd stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

K dôvodom otca uvádzaných v odvolaní odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ prvostupňový súd zo zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že primerané výživné pre navrhovateľku je 150,- Eur, odvolací súd nezistil dôvod na zmenu tohto rozhodnutia podľa návrhu otca, pretože takto určené výživné zodpovedá zistenému skutkovému stavu veci a zákonnej úprave (§ 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine), ktorú prvostupňový súd správne na danú vec aplikoval. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnutie prvostupňového súdu tak ako to určil a odôvodnil prvostupňový súd, zodpovedá zákonnej úprave ohľadom posúdenia schopnosti, možnosti a majetkových pomerov odporcu, ktorú skutočnosť odporca namietal. Odvolací súd zdôrazňuje, že obaja rodičia majú voči dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť a jej plnenie je prvoradou povinnosťou rodičov, ale rozhodujúcim zákonným kritériom na určenie výšky výživného sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery osobitne každého z rodičov v závislosti od odôvodnených potrieb dieťaťa. Vyživovacia povinnosť môže byť plnená formou osobnej starostlivosti, príp. starostlivosti o domácnosť podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, formou poskytovania vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania a formou platenia výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.). Je faktom, že osobnú starostlivosť je ťažké objektívne mesačne finančne vyjadriť, to však ale neznamená, že súd nemá povinnosť posúdiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinných oboch rodičov. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd na základe zákonných podmienok (§ 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine) vychádzajúc aj z príjmov a výdavkov povinnej osoby, čo však nie je obligatórne a rozhodujúce kritérium pre určenie výšky výživného, ktoré sa určuje komplexne v zmysle zákonných kritérií ustanovených § 75 ods. 1 Zákona o rodine a nie podľa rozhodnutia povinnej osoby. Pokiaľ odporca v odvolaní namietal súdom určené výživné 150 Eur a vzhľadom na jeho príjmy a výdaje vážne ohrozenie fungovanie jeho terajšej rodiny, odvolací súd poukazuje na príjem jeho manželky do rodiny, resp. spoločnej domácnosti vo výške 800,- Eur (podľa uvedenia samotného odporcu, č. I. 31) a akcentuje zákonnú vyživovaciu povinnosť odporcu ako otca voči navrhovateľke do času, kým

navrhovateľka sa nebude schopná sama živiť a zákonné ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva plynule zvyšovanie miery rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa, keďže výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (napr. výdavok odporcu na splátku pôžičky vo výške 116 Eur). Každý rodič má nezastupiteľnú povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

Zhrnúc uvedené a vyhodnotiac dôvody odporcu odvolací súd nezistil dôvod na zmenu rozhodnutia napadnutého rozsudku podľa jeho návrhu, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O náhrade trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O. s. p. a navrhovateľke, ako v odvolacom konaní úspešnému účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, pretože v rámci odvolacieho konania si trovy odvolacieho konania v súlade s ustanovením § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnila a zo spisu žiadne trovy odvolania tohto účastníka nevyplývajú.

Záverom odvolací súd pre úplnosť poukazuje na zrejmu nesprávnosť uvedenú v odôvodnení rozhodnutia prvostupňového súdu ohľadom výšky splátok, keď v správnom výroku o zročnom výživnom vo výške 85,- Eur sú uvedené mesačné splátky vo výške 10,- Eur, pričom v odôvodnení prvostupňový súd uvádza nesprávne mesačné splátky 50,- Eur, namiesto správnych mesačných splátok 10,- Eur korešpondujúcich výroku rozsudku, ktorý je v zmysle § 159 ods. 2 O. s. p. záväzný. Tiež prvostupňový súd správne rozhodnutie o trovách prvostupňového konania tak, že navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal, nesprávne dôvodil aplikáciou zákonných ustanovení §§ 146 ods. 1 písm. a/ a 81 O. s. p., namiesto správneho § 142 ods. 2 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p., keďže čiastočne úspešná navrhovateľka prehlásila, že trovy konania si neuplatňuje (č. l. 45, druhá strana). Uvedené nedostatky však nie sú na prekážku vecnej správnosti napadnutého rozsudku.

Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.